

Әр елде тұратын шетел азаматтарының құқықтық мәртебелері әртүрлі. Бірақ елде тұратын азаматтар сол елдің заңна батына мін. Бұл ерекшелік белгілі бір мемлекет аумағына қатысты шетел азаматтары құқықтық мәртебесі кейбір жағдайларда шектен тыс көріне береді. Қазақстан өз тәуелсіздігін алып өз конституциясын ұнатты. Біз қазір тәуелсіз еліміз және біздің елге көптеген шетелдік азаматтар қоныс аударып келіп отыр. Осы тұрда біздің мемлекет аумағында олар аумағына келуші шетел азаматтары қандай құқықтар мен міндеттерге ие бола алады деген мәселелер келіп пайда болады. Бұл мәселелерді шешуге әр мемлекет өзарааралық-құқықтық нормаларға сүйенетіні сөзсіз. Сондықтан да өзарааралық құқық нормаларының шетел азаматтарының құқықтық жағдайын реттеуге басты рөлді кез-келген ішкі заңнама нормаларынан басып күшке ие бола алатыны белгілі. Бұл ереже Қазақстан Республикасы Конституциясында көріне тапты. Біздің ел осында тұратын шетел азаматтарының құқықтық жағдайын. Шетел азаматтары Қазақстан азаматтары ретінде қабылданып жеке құқықтар ала алады. Қазақстан Республикасында шетел азаматтары мекендегенде жұмыс орынына жұмысқа тұра алады. Шетелдіктер өздерінің құқықтары мен мүдделерін қорғауға қатысты тұрақты барлық міндеттерін атқарады. Алайда мен салықтар төлейді. Мәке олар өскерге алынбайды. Шетелдіктердің өздерінің еркін таңдауға болады. Мәке өсірім мәке балалар өздерінің қалауымен әр мектепке баура алады. Біз осылай ойлай келе Қазақстан Республикасының аумағында тұратын шетел азаматтарының құқықтық мәртебесі бәр екенін білеміз. Қазақстан Республикасынан кету кезінде шетел азаматтары қандайсыз да шетелдік паспорттар немесе Қазақстан Республикасының бұған үкілдік алған мемлекеттік органдары берген кету визиялары болған жағдайда кете алады.